

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 15.12.2004
COM(2004) 820 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Kopējās zivsaimniecības politikas normatīvās vides vienkāršošanas un uzlabošanas
perspektīvas**

{SEC(2004) 1596}

1. IEVADS

Normatīvās vides uzlabošana Eiropas Savienībā ir viena no galvenajām Komisijas prioritātēm, un par to ir kopīgi atbildīgas Eiropas Savienības iestādes un dalībvalstis. Komisija 2002. gada jūnijā ir pieņēmusi rīcības plānu ar nosaukumu “Vienkāršot un uzlabot normatīvo vidi”¹ Pamatojoties uz to, 2003. gada decembrī tika parakstīts iestāžu nolīgums “labākai likumdošanai”². Šajās iniciatīvās definēta Eiropas Savienības vispārīgā stratēģija un nodrošināta institucionālā struktūra konkrētu rezultātu sasniegšanai Kopienas tiesību aktu vienkāršošanā.

Šajā kontekstā Komisija 2003. gada februārī ir ierosinājusi pamatrīcību “*acquis communautaire* atjaunināšanai un vienkāršošanai”³ ar mērķi garantēt tādu Eiropas Kopienas sekundāro tiesību aktu kopumu, kas būtu skaidrs, saprotams, atjaunināts un lietotājam draudzīgs, lai no tā varētu gūt labumu iedzīvotāji, uzņēmēji un valsts pārvaldes iestādes. Tika noteiktas sešas rīcības jomas: vienkāršošana, konsolidācija, kodifikācija, atcelšana, paziņojums par to, ka akts ir novecojis, un *acquis* organizēšana un struktūra.

Attiecībā uz kopējo zivsaimniecības politiku vienkāršošana ir dabīgs 2002. gadā pieņemtās reformas⁴ elements, un šajā jomā jau ir veikti vai patlaban norisinās nozīmīgi pasākumi. Šajā sakarā ieguldījumu ir devusi minētās pamatrīcības īstenošana (atcelšana, paziņojumi par to, ka akts ir novecojis, sistemātiska pārskatīšana) un citas konkrētas iniciatīvas. Regulas priekšlikums jaunā Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) izveidei⁵ atspoguļo šīs vienkāršojošās pieejas izmantošanu. Diskusijas kopš 2003. gada pēdējā ceturkšņa kļuvušas intensīvākas, un tādēļ ir vairāk saziņas un debašu. Turklāt diskusiju rezultātā dažkārt tiek pārsniegtas konkrētās vienkāršošanas shēmas robežas pamatrīcības nozīmē⁶, ietverot arī citus pasākumus, kas varētu uzlabot kopējās zivsaimniecības politikas efektīvu īstenošanu. Šajā paziņojumā apkopoti secinājumi no diskusijām Komisijā, kā arī no visa apspriešanas procesa kopumā.

---

¹ KOM (2002) 278, 6.6.2002.

² Iestāžu nolīgumu “labākai tiesību likumdošanai” 2003. gada 16. decembrī parakstīja Eiropas Parlaments, Padome un Komisija. Tā galvenais mērķis ir uzlabot kvalitāti Kopienas tiesību aktiem un to transponēšanai valstu tiesību instrumentos. Tajā norādīti labākās prakses piemēri, noteikti jauni mērķi un saistības. Tā galvenie elementi ir koordinācijas un pārredzamības uzlabošana starp iestādēm, stabila pamata noteikšana “alternatīviem instrumentiem”, lielāka ietekmes pētījumu izmantošana Kopienas lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī vēlme noteikt termiņus direktīvu transponēšanai valstu tiesību aktos (skat. *Oficiālo Vēstnesi C 321, 31.12. 2003.*, un kļūdu labojumu *Oficiālajā Vēstnesī C, 8.1.2004.*).

³ KOM (2003) 71, 11.2.2003. Skat. arī abus ziņojumus par pamatrīcības īstenošanu: KOM (2003) 623 un SEK (2003) 1085; KOM (2004) 432 un SEK (2004) 774).

⁴ (Padomes Regula 2371/2002).

⁵ KOM (2004) 497 galīgā versija.

⁶ Savā otrajā ziņojumā par pamatrīcības īstenošanu (2003. gada februāris) (Sal. ar KOM (2004) 432), Komisija izšķir trīs rīcības jomas:

- vienkāršošana (tiesību akta būtības izmaiņas iedzīvotāju, uzņēmēju un pārvaldes iestāžu labā);
- dokumentu apjoma samazināšana (konsolidēšana, kodificēšana un novecojušo tiesību aktu svītrosana, tos anulējot vai paziņojot par spēkā nesošiem);
- acquis organizēšana un struktūra (aptver visus aspektus saistībā ar oficiālo datu bāzu CELEX un Eur-Lex struktūru un pieejamību).

2. SITUĀCIJAS APRAKSTS

Pieredze un notikusi apspriešanās liecina, ka kopējās zivsaimniecības politikas normatīvās vides uzlabošanai vajadzīgi ne tikai pasākumi attiecībā uz regulatīvo struktūru, bet arī citi pasākumi trīs šādu mērķu sasniegšanai:

- esošo dokumentu skaidrības uzlabošana, to vienkāršošana, kā arī to labāka pieejamība;
- valsts pārvaldes iestāžu administratīvā sloga un izmaksu samazināšana⁷
- administratīvā sloga un ierobežojumu atvieglināšana nozares darbiniekiem.

Šo mērķu sasniegšana ļautu ne tikai vienkāršot kopējo zivsaimniecības politiku, bet arī paaugstināt tās efektivitāti.

Turklāt daži jautājumi ir īpaši svarīgi. Tie, pirmkārt, skar Kopienas dokumentu lasāmību un pieejamību. Daudzi žēlojas par esošo noteikumu skaitu un apjomu, kā arī to izklaidētību dažādos dokumentos. Uzņēmējiem ir grūti tajā visā atrast būtisko, kas attiecas tieši uz viņiem. Bažas raisa arī informācijas un datu nosūtīšanas pienākums. Valstu pārvaldes iestādes ir norūpējušās par Zivsaimniecības ĢD periodiski nosūtāmo ziņojumu skaitu un atsevišķos gadījumos par to detalizētības pakāpi, kā arī par nosūtītās informācijas konkrēto izmantošanu. Nozares darbiniekiem visjūtīgākais jautājums ir nosūtāmie dati galvenokārt saistībā ar kuģa žurnālu, kā arī citiem administratīvajiem dokumentiem.

Šķiet, ka dažas kopējās zivsaimniecības politikas nodaļas sagādā vairāk grūtību. Tas pirmkārt attiecas uz kontroli, kur bažas raisa noteikumu izklaidētība, zināmas to piemērošanas atšķirības starp dalībvalstīm un izmaksas par ziņojumu un datu nosūtīšanu. Otra visbiežāk minētā ir resursu saglabāšanas pasākumu joma. Dažādu apsaimniekošanas instrumentu, kas ietekmē attiecīgi nepieciešamo resursu (zvejas jaudas un darbības) ierobežošanu, nozvejas (*TAC* un kvotas) apjomu un nozvejas sastāvu (tehniski pasākumi), kombinēta pielietošana sagādā ievērojamas grūtības; sarežģītību vēl palielina tas, ka var pastāvēt pārklāšanās starp pasākumiem, noteikumiem, kas pieņemti saistībā ar ikgadējiem *TAC* un kvotu noteikumiem, kā arī reģenerācijas plāniem, kuri ir papildus parastiem tehniskiem pasākumiem.

Lai labāk varētu noteikt, ko var uzlabot, pienācīgi jānovērtē spēkā esošo aktu sarežģītības cēloņi.

Daži sarežģītības faktori faktiski ir neizbēgami.

- Parastiem iedzīvotājiem piemērotu dokumenta lasāmības vieglumu ir grūti savienot ar speciālistu vēlmēm.
- Kopējā zivsaimniecības politika gan aptver neviendabīgu zvejas zonu kopumu, gan arī ietver daudzas nodaļas: struktūras, saglabāšanu un vidi, ārējos resursus, tirgus, kontroli.

---

⁷ Zivsaimniecības nozares īpatnības ļauj izšķirt starp slogu pārvaldes iestādēm un nozares darbiniekiem. Tomēr tādā nozīmē, kā to parasti lieto Komisija, gan viens, gan otrs tiek saukts par administratīvo slogu.

- Tā kā attiecībā uz lielāko daļu resursu pastāv jaudas pārpalikums, tie tiek izsmelti un ir apdraudēti vairāki nozīmīgi krājumi, jāsekmē dažādu aizsardzības pasākumu veidu papildināmība.
- Situācijas strauji mainās, īpaši bioloģiskajā jomā, un dokumenti tam jāpielāgo.
- Attiecībā uz ārējiem resursiem dažādajiem sarunu partneriem ir savi mērķi, kas bez tam var savstarpēji atšķirties.
- Zvejas vietu apsaimniekošanas noteikumi atspoguļo centienus pārvērst zinātniskos secinājumus tiesību aktos, un tas vienmēr ir grūti, īpaši tad, ja šie secinājumi drīz tiek pārskatīti vai grozīti.

Pašreizējo sarežģītību ir veicinājusi arī kopējās zivsaimniecības politikas īpašā vēsture. Noteikumi, kas tika ieviesti 1983. gadā un grozīti 1992. gadā, kopumā nebija pietiekami, kā to liecināja apspriešana, kuras rezultāts bija 2002. gadā pieņemtā reforma. Tādēļ jāpieņem to noteikumu sekas, kuri ir noveduši pie jaudas pārpalikuma un krājumu izsmelšanas situācijas, kas vērojama patlaban. Papildus šai būtiskajai problēmai pašreizējo noteikumu sarežģītību ir veicinājušas arī lēmumu izstrādes procedūras.

- Sarunu rezultātā Padomē un Parlamentā galīgais dokuments bieži ir sarežģītāks nekā sākotnējie priekšlikumi.
- Vairākkārtīgi ir bijis no jauna jāpārskata vairākas būtiskas politikas jomas, jo pieņemtie pasākumi ir izrādījušies nepietiekami.
- Diskusijas par dažādām politikas nodaļām bieži ir notikušas nesaistīti.
- Padomes lēmumu pieņemšanas procedūra gada nogalē kopā ar ikgadējo *TAC* un kvotas noteikšanu, apgrūtina visas vajadzīgās apspriešanās, saglabājot vēlamos termiņus starp lēmumiem un to piemērošanas datumiem.
- Noteikumi ir pacelti augstākā juridiskā un politiskā līmenī, nekā tas ir stingri nepieciešams, un tādējādi tos ir grūtāk grozīt un vienkāršot.

Diskusijas par zivsaimniecību jāskata vispārējā vienkāršošanas kontekstā. Daudzi šā paziņojuma elementi nozīmē Komisijas 2003. gada februārī izstrādātās stratēģijas piemērošanu zivsaimniecībai, un kopējā zivsaimniecības politika varēs tikai iegūt no horizontāliem pasākumiem noteikumu vienkāršošanai Eiropas Savienībā. Daži elementi, kas bieži tiek minēti ārpus zivsaimniecības nozares, uz to tomēr neattiecas. Kopienas zvejas kuģu konkurētspēja nākotnē daudz vairāk ir atkarīga no resursu reģenerācijas un tādējādi no apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes, nekā no normatīvo ierobežojumu un sloga samazināšanas. Tādas pieejas izmantošana, kas būtu mazāk normatīva un mazāk saistītas ar likumdošanu, piemēram, nosakot sasniedzamos rezultātus, vienlaikus sīkāk nenosakot pienākumus attiecībā uz līdzekļiem to sasniegšanai, zivsaimniecības jomā tūlīt rada problēmas ar kontroli. Nozares darbinieki ir ļoti norūpējušies par vienādu konkurences noteikumu panākšanu visās dalībvalstīs, un šis jautājums ir tieši saistīts ar taisnīgu kontroli, ko var garantēt vienīgi normatīvā bāze.

Nobeigumā jāatzīmē – šī analīze kopumā atklāj, ka, pat ņemot vērā nepieciešamību pēc zināmas sarežģītības Kopienas zivsaimniecības pārvaldībā, spēkā esošie noteikumi ir

pakāpeniski kļuvuši pārāk sarežģīti. Vēl papildus tiem kopējās zivsaimniecības politikas elementiem, ko būtu noderīgi vienkāršot, daudzi nozares darbinieki uzskata, ka daudzi citi noteikumi ir nevajadzīgi sarežģīti, lai gan tie droši vien ir nepieciešami. Šāds uzskats ir vēl viens svarīgs jautājums.

3. UZLABOJAMĀS JOMAS

Uzlabojumi dažās jomās palīdzētu sasniegt iepriekš minētos trīs mērķus (dokumentu un to pieejamības uzlabošana, sloga un ierobežojumu samazināšana gan pārvaldes iestādēm, gan nozares darbiniekiem).

- Vissvarīgākais elements šajā sakarā ir **iepriekšēja apspriešanās** pirms lēmumu pieņemšanas, kā arī ar to saistīti jautājumi, piemēram, laikposma pagarināšana starp lēmuma pieņemšanas datumu un tā piemērošanas datumu. Iepriekšējā apspriešanās jāņem vērā obligātie apspriešanās standarti⁸ (pietiekams apspriešanās ilgums, pienākums publicēt rezultātus, pienākums nodrošināt atgriezenisko saiti, atbildot uz saņemtajiem komentāriem, vienotas apspriešanās vietas nodrošināšana). Tas ļaus uzlabot dokumentu kvalitāti, veicināt nozares darbinieku iesaisti un informēšanu un tādējādi atvieglot valsts pārvaldes iestāžu darbu.
- Šāda iepriekšēja apspriešanās ir cieši saistīta ar **daudzgadu pārvaldības plānu** ieviešanu, kas papildus citām savām pozitīvajām iezīmēm ļautu labāk organizēt dokumentu sagatavošanu, nodrošinot garākus termiņus. Periodisko tiesību aktu, kas attiecas uz *TAC* un gada kvotu, biežuma samazināšana arī ļautu samazināt apspriešanās biežumu ar zinātniskajām iestādēm un samazināt attiecīgo slogu.
- Būtu lietderīgi arī **integrētajās pārvaldības stratēģijās** iekļaut attiecīgos noteikumus no dažādām kopējās zivsaimniecības politikas nodaļām, tādējādi izvairoties no tā, ka pārvaldība kļūst par dažādu pasākumu mudžekli.
- **Reģionālo konsultatīvo padomju** izveide un efektīva darbība atbilstīgi kopējās zivsaimniecības politikas reformai⁹ ir būtiski svarīgs nosacījums, lai panāktu labāku iepriekšējo apspriešanos un izstrādātu daudzgadu integrētās pārvaldības stratēģijas.
- **Lielāka datortehnikas izmantošana** arī atvieglotu piekļuvi Kopienas dokumentiem elektroniskā veidā. Oficiālo publikāciju birojs (*OPOCE*) nodrošina piekļuvi visiem konsolidētajiem tiesību aktiem *EUR-Lex*¹⁰ portālā. Piekļuves un struktūras uzlabošana tiem tiesību aktiem, kas attiecas uz zivsaimniecības nozari, notiktu atbilstīgi *EUR-Lex* datubāzes uzlabošanas pasākumiem, kas jau norisinās sadarbībā ar *OPOCE*. Sistemātiskāka datortehnikas izmantošana arī ievērojami vienkāršotu datu iegūšanu un nosūtīšanu gan valstu pārvaldes iestādēm, gan nozares darbiniekiem.

Normatīvo aktu kopuma uzlabošanai jāveic arī citi konkrēti pasākumi.

⁸ Komisijas Paziņojums „Uz pastiprinātām konsultācijām un dialogu – pamatprincipi un obligātās normas, ko piemēro apspriešanai, kuru Komisija uzsāk ar ieinteresētajām pusēm” KOM (2002) 704.

⁹ Padomes 19. jūlija Lēmums 2004/585/EK, ar ko izveido kopējā zivsaimniecības politikā izveido reģionālās konsultatīvās padomes. *Oficiālais Vēstnesis L 256, 03.08.2004., 17. – 22. lpp.*

¹⁰ <http://europa.eu.int/eur-lex/en/index.html>

- **Jāuzlabo dokumentu izstrādes process.** Ir jau norādīta nepieciešamība pēc labākas iepriekšējās apspriešanās un saiknes ar Reģionālo konsultatīvo padomju izveidi, bet ir arī citi veidi, kā veikt uzlabojumus.
- Jāsamazina sarežģīto tiesību aktu dažādo līmeņu hierarhija.
- Dažus noteikumus varētu pārcelt uz zemāka līmeņa dokumentiem nekā tie, kuros tie atrodas pašlaik, vai pakļaut tos plašākai subsidiaritātes piemērošanai.
- Jāprecizē to valsts līmenī pieņemto tiesību aktu loma, kuri papildina Kopienas tiesību aktus.
- Lai gan kopējā zivsaimniecības politika var balstīties tikai uz juridiska pamata, tomēr labāk jādefinē, kādos gadījumos obligāti nepieciešama regula.
- Kad vien tas iespējams, jācenšas samazināt kopsavilkuma dokumentu skaitu. Tas ļautu saglabāt dokumentu saskanību un uzlabotu to lasāmību.

Jāuzlabo arī **praktiskā pieejamība** tiem dokumentiem, ko piemēro kopējai zivsaimniecības politikai. Papildus jau minētajam datortehnikas aspektam iespējams, ka ir grūti uztvert dokumentu uzbūves struktūru, atsauces un papilddokumentus. Šos aspektus varētu izklāstīt esošo noteikumu kopsavilkumā. Nekad nebūs iespējams tas, ka visi atsauces dokumenti būs nekavējoties izmantojami visiem interesentiem, jo to struktūra un sagatavošanas veids neatkarīgi no panāktajiem uzlabojumiem nav paredzēts, piemēram, katra atsevišķa zvejnieka ikdienas lietošanai. Tādēļ jāatsāk iepriekš aizsāktais darbs izstrādāt izglītojošas brošūras, kas paredzētas nozares darbiniekiem kādā konkrētā jomā, piemēram, tiem, kas nodarbojas ar zveju konkrētā reģionā, vienlaikus izvairoties no tā, ka šīs skaidrojošās brošūras tiktu sajauktas ar dokumentiem, kuriem ir juridisks spēks. Nozares darbinieki šādi varētu sev saprotamā valodā nelielās brošūrās atrast galveno par tiem noteikumiem, kas uz viņiem attiecas, un atsauces uz oficiāliem dokumentiem būtu sniegtas pēc vajadzības. Reģionālajām konsultatīvajām padomēm šajā jomā varētu būt nozīmīga loma, jo tās varētu būt brošūru galvenās sastādītājas, nosakot to mērķus un saturu.

Pārvaldes iestāžu administratīvā sloga samazināšanai arī jāveic konkrēti pasākumi¹¹. Īpaša uzmanība jāpievērš prasībām attiecībā uz nosūtāmajiem ziņojumiem. Labai zvejas vietu apsaimniekošanai nepieciešama informācijas plūsma no valstu pārvaldes iestādēm uz Zivsaimniecības ĢD, bet esošos noteikumus un procedūras var vienkāršot, lai samazinātu ziņojumu skaitu, tos apvienojot, lai pielāgotu to saturu tam, kas ir vajadzīgs un tiek izmantots, un lai samazinātu to biežumu. Visbeidzot, valstu pārvaldes iestādēm jāsaņem regulāras atsauksmes. Pārbaudes un kontroles uzdevumi ir liels slogs valstu pārvaldes iestādēm, kuru resursi neizbēgami ir ierobežoti. Tādēļ ir ļoti svarīgi uzlabot kopējās zivsaimniecības politikas izmaksu lietderības koeficientu, pieņemot, cik iespējams, tādas saglabāšanas un kontroles pasākumus, kas, nesamazinot to efektivitāti, ir vislētākie attiecībā uz to īstenošanu un kontroli un atbilst proporcionalitātes principam. Jāanalizē kontroles līdzekļu iegāde un izvietošana, meklējot vislabākos risinājumus.

---

¹¹ Komisija gatavojas 2005. gada sākumā iesniegt paziņojumu par administratīvā sloga mērīšanas metodēm, kā arī ieviest pilotprojektu, lai noteiktu, vai būtu vajadzīga kopīga pieeja ES līmenī. Ja tiks apstiprināta kopēja metodoloģija, lai mērītu administratīvo slogu saistībā ar tiesību aktiem, Komisijas dienesti izmantos šo metodoloģiju, novērtējot esošu vai jaunu tiesību aktu ietekmi.

Attiecībā uz **administratīvā sloga un ierobežojumu atvieglināšanu nozares darbiniekiem**, jau ir minēts daudz svarīgu elementu. Tomēr jāpievēršas vēl arī citiem risinājumiem. Nozares darbinieki pievērš lielu uzmanību darba slodzei sakarā ar datu savākšanu, sākot ar kuģa žurnāliem, par kuriem šie darbinieki uzskata, ka tie dažkārt nav piemēroti atsevišķiem visai zvejai. Viņi jo īpaši žēlojas par to, ka dažādos veidos jāsniiedz informācija, kas, viņuprāt, pārklājas vai atkārtojas un bieži, pēc viņu domām, tiek nepietiekami izmantota. Lai novērstu šīs problēmas, jau ir minēta plašāka datortehnikas izmantošana. Šāda perspektīva vidējā termiņā neatbrīvo no kuģa žurnālu un citu dokumentu pielāgošanas zvejas vietu apsaimniekošanas un kontroles stingrajām prasībām. Vienlaikus jāuzlabo arī informācijas nodošana nozares darbiniekiem, piemēram, sekmējot to, ka sniegto informāciju izmanto zinātnieki. Zvejnieki arī vēlētos, lai tiktu saskaņots veids, kādā dalībvalstis veic kontroli. Pamatregula šajā sakarā paredz iespēju ar regulatīviem aktiem noteikt atsauces praksi un darbības līmeni (standartu noteikšana). Tas atvieglos Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūras darbu, bet nekādā veidā neizslēdz ne diskusijas par to, cik detalizētam būtu jābūt šāдай regulatīvai un normatīvai pieejai, ne arī citu pieeju veidošanu, pamatojoties uz ieteikumiem, sadarbību un labas prakses apmaiņu.

Ārējie resursi saistās ar īpašām problēmām.

- Tā kā katrai pusei daudzpusējās sarunās (ANO organizācijās un reģionālajās zivsaimniecības organizācijās) vai divpusējās sarunās (starp Eiropas Kopienu un trešu valsti vai trešu valstu grupu) var būt savs viedoklis, ko Eiropas Savienība nevar mainīt, ir ierosināts definēt visiem nolīgumu veidiem, lieliem reģioniem vai zvejas veidiem vidēja termiņa stratēģiju, kas nodrošina Kopienas rīcības saskaņotību, lai panāktu ilgtspējīgu zivsaimniecību, vienlaikus aizsargājot Kopienas intereses.
- Reģionālajās zivsaimniecības organizācijās Kopienas viendabīgo un definēto principu aizstāvība konsolidēs Eiropas nostāju un sekmēs noteikto mērķu izpildi. Lai gan Kopienas kā līgumslēdzējas puses vai sadarbības puses saistības ir skaidri definētas, to transponēšanai Kopienas tiesību aktos nepieciešamas sarežģītas un ilgas procedūras. Tādēļ jāapsver iespēja ieviest vienkāršotas procedūras.
- Attiecībā uz divpusējām attiecībām (partnerattiecību nolīgumiem) standarta likumīgā pamata pakāpeniska izveide, neskarot iespēju ņemt vērā attiecīgo zvejas veidu problēmas un īpatnības, kā arī sarunu un izpildes procedūru uzlabošana arī palīdzēs sekmēt Eiropas Kopienas, attiecīgo nozares darbinieku un dalībvalstu rīcību, tostarp saistībā arī ar citām Eiropas politikām.

4. PAREDZAMIE RISKI UN SAGAI DĀMĀS GRŪTĪBAS

Pirmais risks saistās ar iespējamām ilūzijām attiecībā uz sagaidāmo vienkāršošanas apjomu, kā arī ar tai vajadzīgo līdzekļu un darba nepietiekamu novērtēšanu. Pašreizējo kopējo zivsaimniecības politiku nevar īsā laikā aizstāt ar režīmu, kas būtu ievērojami vienkāršāks. Vairāki sarežģītības cēloņi ir strukturāli. Pašreizējā situācija ar jaudas pārpalikumu un resursu izsmelšanu arī ir nozīmīgs sarežģītības faktors, kas turpinās pastāvēt nākamajos gados. Tāpat jāizvairās no tā, ka vienkāršošanas rezultātā pasliktinās esošā pārvaldība, vai ka vienkāršošana kalpo par attaisnojumu, lai noraidītu jaunus pasākumus, kas tomēr ir nepieciešami, ņemot vērā situācijas kontekstu un tās attīstību. Pastāv arī risks, ka pēc tam, kad vienkāršošana būs piesaistījusi daudz pūļu un uzmanības, tā pārāk strauji zaudēs savu prioritāro statusu un no jauna virsroku ņems tie iemesli, kuru dēļ radusies pašreizējā pārlicīgā sarežģītība. Tādēļ

jānodrošina, lai likumdevējs prasībai pēc vienkāršības piešķirtu pietiekamu prioritāti, un iestāžu nolīguma labākai likumdošanai (jo īpaši Padomes un Eiropas Parlamenta darba metožu uzlabošana, lai izskatītu vienkāršošanas priekšlikumus) īstenošana, kā arī iestāžu nolīguma par tiesību aktu sastādīšanas kvalitāti piemērošana sniedz tam stabilu pamatu.¹²

Papildus minētajiem vispārīgajiem riskiem jāņem vērā dažu no ierosināto vienkāršošanas līdzekļu īpašie ierobežojumi. Piemēram, lielāka datortehnikas izmantošana varētu palielināt grūtības tiem, kas nepārvalda šādu līdzekļu lietošanu, un dažas pieejas varētu izrādīties neatbilstīgas maziem kuģiem. Tas, ka vienmēr nav iespējams panākt ieguvumus pilnīgi visos aspektos, liks izvēlēties un meklēt kompromisus. Piemēram, vienkāršošanai vajadzīga attiecīgo dienestu iesaiste, sākot jau ar Zivsaimniecības ĢD. Šie dienesti nevarēs vienlaicīgi un ar pilnu jaudu pievērsties tūlītējai uzlabojumu veikšanai, bet gan tikai spert pakāpeniskus soļus kopējā stratēģijā, kuru rezultāti būs redzami tikai pēc laika.

5. TŪLĪTĒJA RĪCĪBA: RĪCĪBAS PLĀNA IZSTRĀDE

Kopējās zivsaimniecības politikas vienkāršošanai un tās īstenošanas efektīvai uzlabošanai vajadzīga kopēja stratēģija noteiktam laika posmam. Dažu pasākumu rezultāti būs redzami drīz. Citiem ievērojama ietekme būs tikai pakāpeniski. Dažiem pasākumiem vajadzīgs izmēģinājuma posms, citi iepriekš jāapspriež. Šādā situācijā nepieciešams vairākgadu rīcības plāns. Šāda plāna detalizētu saturu nevar noteikt uzreiz, jo tā sagatavošanai vajadzīgas pārdomas un plaša apspriešana. Tomēr ir daži principi, kas jāņem vērā tā sagatavošanā.

Kopējās zivsaimniecības politikas ietvaros izstrādātajiem elementiem pirmkārt jāiekļaujas kopējā *acquis communautaire* vienkāršošanas procesā, un tam jābalstās uz 2003. gada decembra iestāžu nolīgumu.

Plāna darbības ilgums varētu būt apmēram pieci gadi, paredzot tā pārskatīšanu šā termiņa vidū. Plānā jāiekļauj tūlīt veicamās darbības, kas ar tūlītējiem konkrētiem rezultātiem radītu pozitīvu virzību. Tam arī jāietver vidēja termiņa pasākumi, kā arī ilgtermiņa pasākumi, lai nodrošinātu to, ka centieni pēc lielākas vienkāršības pastāvīgi turpinātos.

Plāna sagatavošanai būs nepieciešama ievērojama saskaņošana gan starp dalībvalstīm, gan ar nozares darbiniekiem un citām ieinteresētajām pusēm, lai precizētu vienkāršojamos tiesību aktus un pantus, veidu, kā to darīt, un citus risinājumus ārpus esošajiem noteikumiem. Lai šo procesu atvieglinātu, ir izstrādāts Komisijas dienestu darba dokuments, kas ietver paredzamo pasākumu sākotnējo sarakstu, lai ievirzītu diskusijas un tās pievērstu konkrētiem projektiem.

Pieņemtais plāns būs jāpielāgo pieejamajiem līdzekļiem un reāli iespējamai notikumu attīstības gaitai. Tajā nevarēs ieļaut pilnīgi visus vēlamos pasākumus, pat ne visus tos, kas iekļauti iepriekšējā rindkopā minētajā dokumentā. Katrs paredzētais pasākums būs jāanalizē, lai definētu tā ieguvumus, noteiktu šķēršļus un neizdošanās risku, kā arī vajadzīgos cilvēkresursus. Attiecībā uz katru pieņemto pasākumu būs jāprecizē katras darbojošās personas loma, kā arī termiņi.

---

¹² Iestāžu nolīgums "labākai likumdošanai" *Oficiālais Vēstnesis C 321, 31.12.2003.* un kļūdu labojums *Oficiālais Vēstnesis C, 8.1.2004.*; iestāžu nolīgums par kopējām vadlīnijām attiecībā uz Kopienas tiesību aktu sastādīšanas kvalitāti (*OV C 73, 17.3.1999., 1. lpp.*); skat. arī Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopējās praktiskās vadlīnijas, Publikāciju birojs, 2003.

Efektīva rīcības plāna izstrādē būs vajadzīgs dalībvalstu ieguldījums. Tas pats attiecas arī uz citiem dalībniekiem, sākot jau ar nozares darbiniekiem, kuru viedoklis ir ļoti svarīgs pareizai prioritāšu noteikšanai. Ļoti aktīvi būs jāiesaista arī padomdevējas struktūras, īpaši izveidotās Reģionālās konsultatīvās padomes un Zivsaimniecības un akvakultūras padomdevēja komiteja.

Rīcības plāna izstrādei vajadzīgā apspriešana varētu norisināties 2005. gada sākumā, lai pats plāns būtu gatavs iespējami drīz 2005. gada laikā.

6. SECINĀJUMI

Diskusiju uzsākšana par kopējās zivsaimniecības politikas vienkāršošanas iespējām ir parādījusi, ka šis uzdevums ir nozīmīgs un svarīgs. Apspriešanās ir atklājies tas, ko sagaida ikviena ieinteresētā puse, kā arī grūtības, kuras jāgatavojas pārvarēt. Ir redzams, ka ir iespējami ievērojami uzlabojumi, bet ka tam nepieciešama griba sasniegt rezultātus un ilgstošs darbs no visu dalībnieku puses. Tagad jāstiprina šī griba un jādarbojas, lai panāktu kopīgu dinamiku, kuras rezultātā ātri veidojas konkrēti projekti, vienlaikus nodrošinot apstākļus ilgspējīgai attīstībai, lai vienkāršotu un uzlabotu kopējās zivsaimniecības politikas normatīvo vidi.